

Direktoratet for mineralforvaltning
med Bergmesteren for Svalbard

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Dato: 09.05.2025
Vår ref: 25/01793-2
Deres ref: 202504735-5

Uttalelse til høring av utredningsprogram for nye Tunnsjødal kraftverk i Namsenvassdraget i Namsskogan kommune

POST- OG BESØKSADRESSE

Ladebekken 50
7066 Trondheim

TELEFON + 47 73 90 46 00

E-POST post@dirmin.no

WEB www.dirmin.no

GIRO 7694.05.05883

SWIFT DNBANOKK

IBAN NO5376940505883

ORG.NR. NO 974 760 282

SVALBARDKONTOR

TELEFON +47 79 02 12 92

Direktoratet for mineralforvaltning med Bergmesteren for Svalbard (DMF) viser til ovennevnte sak, datert 14. mars 2025.

DMF er statens fagorgan og sektormyndighet for mineralressurser og mineralvirksomhet. DMF skal bidra til økt verdiskaping gjennom å legge til rette for en langsiktig ressurstilgang basert på en forsvarlig og bærekraftig utvinning og bearbeiding av mineraler. Vi forvalter lov om erverv og utvinning av mineralske ressurser (mineralloven), og har i tillegg som sektormyndighet et særlig ansvar for at mineralressurser blir ivaretatt i saker etter plan- og konsesjonssaker etter annet lovverk.

Om saken

NVE har mottatt melding fra NTE Energi AS om bygging av nye Tunnsjødal kraftverk i Namsskogan kommune. Meldingen inneholder flere alternativer, men hovedalternativet som NTE ønsker konsekvensutredet innebærer et nytt Tunnsjødal kraftverk som vil bygges i fjell parallelt med det gamle, og utnytte samme fall, men med større installert effekt. Slukeevnen i kraftverket økes fra 88m³/s til 130m³/s. Eksisterende stasjon vil fases ut.

Uttalelse fra DMF

Mineralressurser

Ifølge Norges geologiske undersøkelse (NGU) sin database berører planområdet grusforekomstene Heimly¹, Tunnsjødal² og Finnsela³, steintippforekomsten

¹ Grusforekomsten Heimly:

https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusPukkDeponiOmr.php?objid=42316

² Grusforekomsten Tunnsjødal:

https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusPukkDeponiOmr.php?objid=42310

³ Grusforekomsten Finnsela:

https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusPukkDeponiOmr.php?objid=154104

Gromstadvollen⁴, og kobberregistreringen Tunnsjøflyin⁵. I kapittel 5.11 i meldingsbrevet opplyses det om at det er registrert metallforekomster (kobber og flere) og skjerp omkring vestenden av Tunnsjøflyan og videre nedover Tunnsjøelva. Det er videre registrert grus- og pukkforekomster flere steder langs Tunnsjøelva, herunder på areal som er aktuelle for deponi. Kapittelet foreslår at temaet naturressurser, begrenset til metaller og grus- og pukkforekomster skal vurderes i konsekvensutredningen. DMF legger til grunn at konsekvensutredningen vil beskrive og vurdere om og hvordan mineralressurser blir berørt av de planlagte tiltakene, og om det er behov for tiltak for ivaretagelse av mineralressursene.

Massehåndtering

I kapittel 5.9 tredje og fjerde avsnitt står det at *«deponeringsbehovet er med utvidelseskoeffisient på 1,5 fra faste masser vurdert til ca. 2 256 000 m³[...] Det er foreløpig ikke identifisert tilstrekkelig arealer/volum for hele deponibehovet. For å redusere påvirkningen i landskapet vil det være ønskelig å kunne bruke deler av tunnelmassene til samfunnsnyttige formål framfor å plassering i deponi. Arbeid med å avklare deponibehovet og deponiplassering vil videreutvikles som grunnlag for konsekvensutredningen og konsesjonssøknad»*.

Å ha fokus på bruk av overskuddsmasser kan bidra til en bærekraftig massehåndtering, og noe som vil være i tråd med hva som forventes i de nasjonale forventningene til regional og kommunal planlegging 2023-2027.

Ut over dette kan ikke DMF se at det er gjort noen konkrete anslag på den totale mengden masser som er tenkt tatt ut i forbindelse med tilrettelegging for kraftstasjonen. For å imøtekomme ambisjonene om å redusere mengden masser som deponeres, anbefaler DMF at det lages en massehåndteringsplan som inneholder et masseregnskap over hvor mye masser som blir tatt ut, og hvor mye masser som eventuelt skal brukes internt i prosjektet. Ut ifra det DMF kan se vil kraftutbyggingen medføre et masseoverskudd, og massehåndteringsplanen bør gjøre rede for hvordan overskuddsmassene kan brukes til nyttige formål, hvordan massene transporteres ut av utbyggingsområdet, og eventuell deponering av masser som er uegnet som byggeråstoff.

Forholdet til mineralloven

Uttak av masser kan være omfattet av mineralloven, uavhengig av formålet arealet reguleres til. Mineralloven gjelder i utgangspunkt ethvert uttak av mineralske forekomster. Samlet uttak på mer enn 10 000 m³ krever konsesjon før driften kan starte, jf. mineralloven § 43.

Det er viktig å være klar over at det er den som er ansvarlig for uttaket som også er ansvarlig for å avklare forholdet til mineralloven, og som må påse at de nødvendige

⁴ Steintippforekomsten Gromstadvollen:

https://geo.ngu.no/api/faktaark/grus_pukk/visGrusPukkDeponiOmr.php?objid=42312

⁵ Metallforekomsten Tunnsjøflyin:

https://geo.ngu.no/api/faktaark/mineralressurser/vislmiNasOreOmr.php?objid=240&p_spraak=N

tillatelser foreligger før uttak settes i gang. Tiltakshaver bør ta kontakt med DMF for endelig avklaring av uttakets forhold til mineralloven og konsesjonsplikten. For mer informasjon angående vurdering av konsesjonsplikt for masseuttak viser vi til vår artikkel «Hvilke uttak omfattes av mineralloven?»⁶.

For nærmere informasjon om mineralloven med tilhørende forskrifter, se hjemmesiden vår på www.dirmin.no. Her finner du også vår digitale kartløsning, som er et nyttig verktøy for oppdatert informasjon om mineraluttak, bergrettigheter m.m., supplert med relevante kartdata fra andre etater.

Vennlig hilsen

Dragana Beric Skjøstad
seksjonssjef

Kristine Bye
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.
Saksbehandler: Kristine Bye

Mottakere:

Norges vassdrags- og
energidirektorat

Postboks 5091 Majorstua

0301 OSLO

⁶ Hvilke uttak omfattes av mineralloven?: <https://dirmin.no/hvilke-uttak-omfattes-av-mineralloven>